

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/227565,Grzegorz-Bebnik-Sebastian-Rosenbaum-Mirosław-Wecki-Wojciech-Korfanty.html>
27.02.2026, 00:02

Grzegorz Bębnik, Sebastian Rosenbaum, Mirosław Węcki: Wojciech Korfanty

Wojciech Korfanty to jedna najważniejszych postaci w historii Śląska i jego walki o przyłączenie do Polski.

[Wojciech Korfanty](#)

17.08

Polityk legenda

Wojciech Korfanty jest najbardziej znanym polskim politykiem z Górnego Śląska działającym w pierwszej połowie XX w. Był pierwszym politykiem jednoznacznie głoszącym jedność Górnego Śląska z resztą ziem polskich, który został posłem do niemieckiego parlamentu. Korfanty odegrał istotną rolę w procesie odbudowy Rzeczypospolitej po 1918 r. W Wielkopolsce należał do Naczelnej Rady Ludowej stanowiącej polityczne centrum tej dzielnicy. Przede wszystkim jednak trzeba go wiązać z aktywnością na rodzimym Górnym Śląsku. Z ramienia rządu polskiego kierował Polskim Komisariatem Plebiscytowym na Górnym Śląsku w latach 1919–1921, koordynując niełatwą walkę o pozyskanie dla Polski głosów Górnoszlązaków. W maju 1921 r. stanął na czele III powstania śląskiego jako jego dyktator. Przyczynił się tym waleśnie do włączenia uprzemysłowanej części regionu górnośląskiego do Rzeczypospolitej.

W początkach II Rzeczypospolitej Korfanty był wiodącym politykiem w województwie śląskim, a pewną pozycję zdobył także na ogólnokrajowej scenie politycznej. Po zamachu majowym 1926 r. odsunięty od sprawowania władzy, stał się jednym z liderów opozycji antysanacyjnej. Jednocześnie tworzył podwaliny pod polską chadecję i myśl katolicko-społeczną. Za pośrednictwem wpływowego dziennika „Polonia”, którego był wydawcą, oddziaływał na nastroje opinii publicznej nie tylko w województwie śląskim, lecz także w skali ogólnokrajowej. Ostatnie lata jego życia to dramatyczny okres – musiał udać się na emigrację do Czechosłowacji, a po powrocie do kraju w kwietniu 1939 r. został aresztowany. Zmarł wkrótce po opuszczeniu więzienia.

Pochodzenie i edukacja

Korfanty pochodził z robotniczej rodziny z Siemianowic Śląskich na Górnym Śląsku. Był pierworodnym synem górnika Józefa i Karoliny z domu Klecha, jednym z pięciorga rodzeństwa. Przyszedł na świat 20 kwietnia 1873 r. w osadzie Sadowki, obecnej dzielnicy Siemianowic Śląskich, w niedawno dopiero utworzonym powiecie katowickim, a ochrzczony został trzy dni później w siemianowickim kościele Podwyższenia Krzyża Świętego pod imieniem Albert. W rodzinnym domu Korfantego nazywano po prostu Wojciechem.

W 1879 r. rozpoczął naukę w ośmioletniej niemieckiej szkole ludowej w Siemianowicach, po jej ukończeniu, na Wielkanoc 1888 r., został przyjęty do gimnazjum męskiego w Katowicach, mieszczącego się w istniejącym do dziś budynku przy ul. 3 Maja 42 (wówczas Grundmannstraße). Edukacja syna w tego typu placówce oznaczała dla rodziców Korfantego znaczne wydatki, mimo iż z czesnego ze względu na ubogie pochodzenie został zwolniony.

Na lata nauki w gimnazjum przypada narodowa przemiana Korfantego. Dopiero wtedy przyjął

polską opcję narodową. Rodzina była polskojęzyczna – polityk wspominał po latach, że lektury w języku polskim nauczyła go matka z Żywotów świętych ks. Piotra Skargi. Zarazem jednak rodzice należeli do typowej grupy obojętnych narodowo Górnolazaków identyfikujących się przez swój związek z regionem.

Przyszły polityk wspominał po latach: „zasługę mojego uświadomienia narodowego przypisać muszę moim hakatystycznym profesorom w gimnazjum w Katowicach, którzy zohydzeniem wszystkiego co polskie i co katolickie wzbudzili we mnie ciekawość do książki polskiej, z której pragnąłem się dowiedzieć, czym jest ten łżony i poniżany naród, którego językiem w mojej rodzinie mówiłem”.

[Czytaj całość](#)

Polecamy:

- [Wojciech Korfanty: biograficzna wystawa elementarna](#)
- [Powstania śląskie](#)
- [Wojciech Korfanty](#)

Wydawnictwo IPN:

- [Wojciech Korfanty 1873–1939](#)
- [„Sądu historii się nie obawiam”. Wystąpienia na forum Sejmu Śląskiego II i III kadencji \(1930-1935\)](#)
- [„Górny Śląsk to wielka rzecz”. Wystąpienia na forum Sejmu Śląskiego I kadencji \(1922–1929\)](#)
- [Korfanty](#)

Obejrzyj:

- [Zwiedzanie online wystawy IPN „Ojcowie Niepodległości”](#)
- IPNtv: [Rozmowa z dr. Mirosławem Węcim, autorem albumu „Wojciech Korfanty 1873-1939”](#)
- IPNtv: [Wojciech Korfanty 1873-1939 - Książki pełne historii. Spotkanie z autorami](#)
- IPNtv: [Wojciech Korfanty: jeden z ojców niepodległej Polski – cykl Portrety odc. 12](#)
- [Pocztówki dźwiękowe „Ojcowie Niepodległości”](#) (Audycje powstały w wyniku współpracy Oddziału IPN w Szczecinie z Polskim Radiem Szczecin)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Wojciech Korfanty

